

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN,
DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT EN DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN EN
ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 18 juli
 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer,
 wat betreft het verenigings- en organisatieregister
 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Het Digitaliseringsdecreet van 23 juni 2023 voegde een nieuwe afdeling II in binnen Hoofdstuk II van het e-govdecreet, dewelke de juridische basis vormt voor de oprichting van het verenigingsregister. Twee jaar na de eerste operationalisering blijkt dat deze decretale verankering ontoereikend is om de werking van het verenigingsregister en de interactie met het verenigingsloket juridisch sluitend te onderbouwen. Daarom wijzigt het voorliggende ontwerp van decreet het e-govdecreet met als doel het juridisch kader van zowel het verenigingsloket als het verenigingsregister te versterken. Het ontwerp verduidelijkt de functie van het verenigingsloket door de rol van gegevensmediator formeel in te voeren als een overheidsinstantie die verenigingen in staat stelt hun eigen gegevens te registreren en te beheren in het verenigingsregister, zonder dat er een onderliggende dienstverleningsrelatie vereist is. Daarnaast wordt de in het decreet gebruikte terminologie aangepast: de term '*afdeling*', die tot verwarring kon leiden, wordt vervangen door het meer neutrale begrip '*subvereniging*'. Tot slot worden drempels voor gegevensdeling weggenomen door te voorzien in de vrijwillige aansluiting van koepelverenigingen op het verenigingsregister, en de mogelijkheid voor gegevensinitiatoren zonder eigen technische infrastructuur om onder voorwaarden gebruik te maken van het platform van de gegevensmediator.

Een andere reeks bepalingen betreft de introductie van een nieuw juridisch kader voor het organisatieregister. De huidige juridische basis uit artikel II.5 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 volstaat immers niet langer voor een vlotte en juridisch correcte werking van het organisatieregister, dat sinds de introductie van deze juridische basis in 2019 verder werd uitgebouwd en geoperationaliseerd. Vooreerst worden via het ontwerp van decreet de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens in het organisatieregister op een heldere manier verankerd. Daarnaast wordt in de nieuw in te voegen bepalingen op een heldere manier uiteengezet wie verantwoordelijk is voor de coördinatie, de aanmaak, de instandhouding, en het gebruik van de gegevensbron, alsook welke gegevens op welke manier – en voor welke doeleinden – geregistreerd worden, ter beschikking worden gesteld en worden gepubliceerd.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit ontwerp van decreet kadert in het beleidsveld Digitalisering binnen het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie enerzijds, en het beleidsveld Cultuur binnen het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media anderzijds.

Het dossier speelt in op volgende beleidsdoelstellingen:

- Het Regeerakkoord 2024-2029:
Essentieel is de verdere uitbouw van het Verenigingsloket, met aandacht voor de toegankelijkheid van dit platform, zodat zo veel mogelijk verenigingen er gebruik van kunnen maken (regeerakkoord p. 182).
- De beleidsnota Digitalisering en interne dienstverlening Vlaamse overheid: Facilites, vastgoed, documentbeheer (2024-2029):
*Data zijn cruciaal voor een slimme en empathische overheid. Digitaal Vlaanderen zet in op het verhogen van de interoperabiliteit en datamaturiteit van overheden in Vlaanderen. Dit omvat het identificeren, ontgrendelen en linken van data voor de digitale transformatie van Vlaanderen, en het bieden van betrouwbare basisregisters (beleidsnota Digitalisering en interne dienstverlening Vlaamse overheid p. 7)
Gezien kwalitatieve data onmisbaar zijn voor zowel proactieve dienstverlening als datagedreven beleid is het essentieel over betrouwbare, kwalitatieve gegevensbronnen en basisregisters te beschikken die vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar zijn (beleidsnota Digitalisering en interne dienstverlening Vlaamse overheid p. 21).*
- De beleidsnota Cultuur (2024-2029):
Na de succesvolle lancering van het Verenigingsloket begin 2024 zet ik in de komende regeerperiode de nodige stappen om het loket te doen groeien en er een volwaardig en matuur platform van te maken. Als een van de vier hoofd-e-loketten in het kader van de hoofdlokettenstrategie van de Vlaamse overheid is het mijn ambitie om er voor de verenigingen de overkoepelende en voornaamste toegangspoort van te maken tot overheidsdienstverlening op alle niveaus. Het Verenigingsloket moet nóg gebruiksvriendelijker en toegankelijker worden voor alle verenigingen. We zetten de komende jaren dus volop in op het toevoegen en verbeteren van de functionaliteiten van het platform (beleidsnota Cultuur p.14).

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaand ontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2026/69 van 17/03/2026.

Het ontwerp werd besproken binnen de juridische werkgroep, ressorterend onder het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, op 16 januari 2026. Deze werkgroep bestaat uit juristen en DPO's van alle beleidsdomeinen alsook van de lokale en provinciale overheden.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 20/03/2026. Het akkoord van de minister van Begroting is niet vereist.

De Vlaamse Regering verleende haar principiële goedkeuring op 3 april 2026 met het oog op het inwinnen van de adviezen van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC), de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC), en

als de Vlaamse minister oordeelde dat de voornoemde adviezen geen aanleiding gaven tot aanpassing van de door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst, de Raad van State (VR 2026 0304 DOC.0306/1).

In haar advies VTC nr. 2026/043 va. 5 mei 2026 is de VTC van oordeel dat het ontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat een aantal elementen bijkomend worden geïmplementeerd of verduidelijkt (voor een meer gedetailleerde repleik, zie de memorie van toelichting horend bij dit ontwerp van decreet).

In randnummer 17 van het advies merkt de VTC op dat het ontwerp, noch de memorie, expliciet de rechtvaardigingsgrond vermeldt op basis waarvan de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het registratieregister zal plaatsvinden. De VTC gaat er daarbij van uit dat gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond van artikel 6, lid 1, c), en e), van de AVG maar beveelt aan om dit toe te voegen aan het ontwerp of de memorie.

- Dit klopt, en werd voor de volledigheid verduidelijkt in de memorie van toelichting bij de artikelsgewijze bespreking bij artikel 7.

De VTC beveelt in randnummers 46 en 52 aan om de persoonsgegevens van medewerkers die een formele hoedanigheid opnemen niet publiek te maken om misbruik door derden te vermijden.

- Met deze opmerking werd reeds rekening gehouden. Conform artikel 8, paragraaf 3, van het ontwerp van decreet worden deze gegevens immers niet publiek ter beschikking gesteld.

In randnummer 53 tot 57 en 60 merkt de VTC op dat voor de mededeling van persoonsgegevens aan het registratieregister en registratieregister een uitzondering wordt gemaakt op de protocolverplichting, vermeld in artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008. De VTC geeft daarbij aan te begrijpen waarom er in deze context geen beroep wordt gedaan op het protocolmechanisme maar waarschuwt voor een ongunstige precedentwerking en adviseert om in de memorie van toelichting een argumentatie te voorzien voor deze afwijking.

- Bij de artikelsgewijze bespreking bij artikel 9 werd een argumentatie voorzien voor deze afwijking van de protocolverplichting t.a.v. het registratieregister (voor het registratieregister was deze uitsluiting van de protocolverplichting al voorzien in het Digitaliseringsdecreet van 23 juni 2023).

De VTC verzoekt in randnummer 64 om de bewaartermijn, vermeld in artikel 7/10 van het ontwerp van decreet, verder te verantwoorden.

- De verantwoording van de bewaartermijn werd opgenomen in de artikelsgewijze bespreking bij artikel 7/10.

Wat betreft artikel 11 van het ontwerp van decreet dat voorziet in een uitzondering op de verplichting om protocollen over de mededeling van persoonsgegevens te publiceren stelt de VTC in randnummer 75 dat hiermee afbreuk wordt gedaan aan de transparantie over de ontvangers of categorieën van ontvangers van de persoonsgegevens, en dat dit enkel kan onder de voorwaarden bepaald in artikel 23 AVG. De VTC wijst er eveneens op dat het niet noodzakelijk is (en ook moeilijk te verantwoorden lijkt) dat er enkel wordt voorzien in de integrale afschaffing van de publicatieverplichting, terwijl het in veel situaties ook mogelijk lijkt om een partiële of beknopte versie van het protocol te publiceren.

- De nieuwe bepaling over de uitzondering op de publicatieplicht van protocollen laat ook toe om een partiële bekendmaking te doen van een protocol. Dit werd eveneens verduidelijkt in de artikelsgewijze bespreking.

Gelet op het bovenstaande moest het ontwerp van decreet niet worden aangepast.

Het advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) van 8 mei 2026 spitst zich toe op de vervanging van het begrip 'afdeling' door het begrip 'subvereniging'. De SARC is niet principieel tegen de introductie van de nieuwe term gekant maar stelt zich vooral vragen over

de timing en geeft daarnaast enkele aandachtspunten mee, waarop het volgende kan worden gerepliceerd (voor een meer gedetailleerde repliek, zie de memorie van toelichting horend bij dit ontwerp van decreet).

Vooreerst voert de SARC aan dat het veld diverser is dan “koepel-afdeling”, met o.a. feitelijke verenigingen die zelf onderstructuren hebben en gemengde modellen.

- Hoewel dit klopt, hebben deze relaties vanuit juridisch oogpunt minder implicaties op het gebied van aansprakelijkheid waardoor het minder relevant is om deze apart te identificeren en de definiëren. Bovendien wordt in dit ontwerp van decreet weldegelijk voorzien in de mogelijkheid om ook andere relaties te introduceren (zie hoger) in het verenigingsregister en verenigingsloket. Voor de technische implementatie wordt daarbij gestart met een eerste introductie en uitwerking van het begrip ‘subvereniging’ om hieruit voldoende inzichten te verkrijgen en te verwerken in een mogelijke optimalisatie of uitbreiding. Tot slot kan herhaald worden dat het herbenoemen en verduidelijken van één juridische relatie niet impliceert dat het voor de andere relaties onduidelijker wordt. Er wordt niets veranderd aan het bestaande juridische kader.

De SARC vraagt daarnaast om rekening te houden met mogelijke normatieve/ juridische of andere onbedoelde neveneffecten.

- De bedoeling van het verenigingsloket en -register is om een zo correct mogelijke weergave te geven van de realiteit zonder daarbij in te grijpen op het bestaande juridische kader. Het klopt dat de decreetswijziging aanleiding kan geven tot gedachtewisselingen tussen koepels en lokale entiteiten. Op deze manier kunnen antwoorden geformuleerd worden op onduidelijke situaties en beoogt dit ontwerp van decreet bij te dragen aan de doelstelling om de sector beter te sensibiliseren over de juridische gevolgen (o.a. inzake aansprakelijkheid) van bepaalde interne organisatiekeuzes. Om ongewilde gevolgen te vermijden, zal het niet mogelijk zijn dat een vereniging een bepaalde relatie (onjuist) registreert, zonder akkoord van de koepelvereniging (of omgekeerd). Er zal altijd instemming nodig zijn van beide zijden om de relatie tot stand te brengen. Het leggen van een relatie tussen verenigingen zal daarbij niet verplicht worden. Als toch een relatie geregistreerd wordt tussen een subvereniging en een koepel in het verenigingsregister is dat bovendien enkel een extra feitelijk element dat kan meegenomen worden in een juridische discussie zonder dat het op zichzelf doorslaggevend wordt.

Volgens de SARC ligt een belangrijke sleutel tot succes in het voorzien van een uitgebreide communicatie-en sensibiliseringsstrategie. De sectorraad vraagt daarom om voldoende tijd en ruimte in te bouwen voor (getrapte) sensibilisering. De invoering van een nieuw begrip moet het resultaat zijn van een traject, niet het beginpunt.

- Voorafgaand aan de begripswijziging wordt een grondig traject te georganiseerd met koepelorganisaties, juridische experts en betrokken sectoren waarbij de ruimere impact wordt bekeken en er voldoende draagvlak wordt opgebouwd aan de hand van sensibilisering van het veld.

De sectorraad wil sterk benadrukken dat er aanzienlijke risico's verbonden zijn aan een te snelle juridische verankering van de nieuwe term. De SARC vraagt voldoende alertheid voor mogelijke (onbedoelde) neveneffecten en vraagt om de mogelijke impact van de invoering van de term ruimer te bekijken zodat het gebruik van “subvereniging” binnen het e-gov-kader geen onbedoelde dominosteen wordt in andere discussies.

- Zoals reeds aangehaald, moet benadrukt worden dat de vervanging van het begrip ‘afdeling’ door het begrip ‘subvereniging’ geen nieuwe juridische situatie creëert. Het betreft enkel het verduidelijken van een term ten behoeve van operationalisering in het verenigingsloket en -register. Op die manier probeert het ontwerp van decreet, samen met de daaraan gekoppelde sensibiliseringsacties, net om verenigingen ertoe aan te zetten de tussen hun bestaande relatie helder en duidelijk te kwalificeren. Op die manier wordt ook de rechtszekerheid verhoogd. Dit werd nog eens extra benadrukt bij de artikelsgewijze bespreking bij artikel 3.

De SARC wijst erop dat een evaluatie van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen op federaal niveau in voorbereiding is. Het kan aangewezen zijn om deze oefening af te wachten, zodat de terminologie en juridische kaders op elkaar kunnen worden afgestemd.

- Hoewel een mogelijke evaluatie van het wetboek Vennootschappen en verenigingen aangekondigd is, bevindt dit zich nog in een zeer vroeg stadium. Het is niet opportuun om dit traject af te wachten aangezien het nog onduidelijk is tot welke wetswijzigingen dit initiatief zal leiden en het belangrijk is om reeds nu duidelijkheid te stellen over de relaties die in het verenigingsregister en -loket geregistreerd worden.

Gelet op het bovenstaande moet het ontwerp van decreet niet worden aangepast.

In zijn advies 79.565/3 van 13 juli 2026 heeft de Raad van State 1, zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

In randnummer 3.2. van het advies merkt de Raad van State op dat in het ontworpen artikel 7/8, §2, tweede lid, van het decreet van 18 juli 2008 (artikel 8 van het ontwerp) de regering wordt gemachtigd om de te verwerken gegevens, vermeld in het eerste en tweede lid, nader te bepalen na advies van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid vermeld in artikel III.74 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, aan te vullen met andere gegevens die vereist zijn voor de identificatie van organisaties, of die van gemeenschappelijk belang zijn voor verschillende organisaties. Het nader bepalen van gegevens die reeds worden vermeld in het ontworpen artikel 7/8, § 2, eerste en tweede lid, van het decreet van 18 juli 2008 kan worden aanvaard, vermits het geen verwerking van bijkomende gegevens inhoudt. Dit gaat echter volgens de Raad van State niet op voor de machtiging aan de regering om in aanvullende gegevens te voorzien. Weliswaar is die machtiging beperkt, in zoverre het moet gaan om gegevens die vereist zijn voor de identificatie van organisaties of die van gemeenschappelijk belang zijn voor verschillende organisaties. Die criteria, en inzonderheid de vermelding van de gegevens die van gemeenschappelijk belang zijn, zijn evenwel zo ruim geformuleerd dat op onvoldoende wijze kan worden bepaald over welke gegevens het mogelijkerwijs gaat. Bijgevolg moet de machtiging aan de regering om in aanvullende gegevens te voorzien, worden weggelaten, of moeten de criteria die de regering daarbij in acht moet nemen nader worden omschreven zodat voldoende duidelijk is over welke gegevens het mogelijkerwijs gaat.

- Deze bepaling is analoog aan artikel 4/1, §1, vierde lid van het decreet van 18 juli 2008 houdende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, waar eenzelfde delegatie is voorzien voor wat betreft het verenigingsregister. Net zoals voor wat betreft het verenigingsregister is ook hier voorzien in de tussenkomst van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid. Aangezien dit stuurorgaan is samengesteld uit vertegenwoordigers van alle Vlaamse beleidsdomeinen en van de lokale besturen, is het stuurorgaan het meest geschikt orgaan om aan de Vlaamse Regering te adviseren welke gegevens vereist zijn voor de identificatie of die van gemeenschappelijk belang zijn voor de Vlaamse instanties om ook op te nemen in het verenigingsregister. Een gelijkaardige bepaling is trouwens voorzien in de KBO-wetgeving. Bovendien moet worden opgemerkt dat deze delegatie, gelet op het formeel legaliteitsbeginsel uit artikel 22 van de Grondwet, niet toelaat om bijkomende persoonsgegevens in het register op te nemen. In het licht daarvan lijkt de delegatie aanvaardbaar.

In randnummer 4. van het advies merkt de Raad van State, met betrekking tot het ontworpen artikel 7/9, §2, eerste lid, op dat deze bepaling voorziet in een uitzondering op de verplichting vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008, om een protocol af te sluiten voor de mededeling door een instantie van persoonsgegevens naar een andere instantie of naar een externe overheid, of naar een private organisatie.

- Deze uitzondering werd aan de Raad van State verantwoord als volgt: “*De afwijking van de protocolverplichting vloeit voort uit het feit dat voor deze mededeling van persoonsgegevens*

de elementen die normaal in een protocol moeten worden opgenomen (zoals vermeld in artikel 8, § 1, tweede lid) werden opgenomen in het voorontwerp van decreet zelf. Bijgevolg wordt de AVG-conformiteit, en de nodige transparantie, reeds gerealiseerd via het voorontwerp van decreet zelf.” De Raad van State heeft geen verdere opmerkingen gemaakt bij deze verantwoording.

De Raad van State verzocht de gemachtigde om de bewaartermijn, opgenomen in het ontworpen artikel 7/10 (artikel 10 van het ontwerp), te verantwoorden.

- Op vraag van de VTC werd deze bewaartermijn reeds verantwoord in de artikelsgewijze bespreking bij artikel 7/10. Deze verantwoording werd gedeeld met de Raad van State, die in randnummer 5. aangeeft deze verantwoording te aanvaarden, en stelde dat gelet daarop kan worden aangenomen dat de gegevens niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is.

In verband met artikel 11 van het ontwerp, dat in artikel 8, §1, derde lid van het decreet van 18 juli 2008 verduidelijkt dat de bekendmaking van een protocol voor de mededeling van persoonsgegevens naar een andere instantie of naar een externe overheid of naar een private organisatie gebeurt “onder voorbehoud van artikel II.2, vierde lid, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018”, merkt de Raad van State in randnummer 6 op dat uitzonderingen op het beginsel van de openbaarheid van bestuursdocumenten beperkend moeten worden geïnterpreteerd en niet verder mogen gaan dan noodzakelijk is. Bijgevolg stelt de Raad van State dat de ontworpen regeling enkel kan worden aanvaard voor zover in het geval dat er slechts een deel van een protocol informatie bevat die valt onder de uitzonderingen vermeld in artikelen II.34 tot II.36 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, enkel dat deel niet wordt bekendgemaakt.

- In navolging van het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie (zie hierboven) werd aan de artikelsgewijze bespreking bij artikel 11 reeds toegevoegd dat als bepaalde informatie uit het protocol niet onder de uitzonderingen valt en kan gescheiden worden van de andere informatie, het protocol ook gedeeltelijk bekendgemaakt kan worden onder de nieuwe decretale bepaling.

Gelet op het bovenstaande moet het ontwerp van decreet niet worden aangepast.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het ontwerp van decreet voorziet in de verduidelijking en versterking van het juridische kader voor zowel het verenigings- als organisatieregister. Daarvoor wordt het decreet van 18 juli betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer gewijzigd.

- Wijzigingen m.b.t. het verenigingsregister

Op heden bepaalt het e-govdecreet dat gegevens in het verenigingsregister geregistreerd worden via ‘gegevensinitiatoren’, die decentraal instaan voor het aanleveren van data aan het verenigingsregister. In de praktijk is het echter ook mogelijk voor verenigingen om hun eigen verenigingsdata te beheeren en te registreren via het verenigingsloket. Dit scenario, waarbij verenigingen via het verenigingsloket ‘rechtstreeks’ gegevens invoeren en aanpassen in het verenigingsregister is momenteel niet decretaal beschreven. Om deze lacune op te lossen, en om de toevoer van gegevens in het register af te stemmen op de realiteit van gegevensbeheer en op de beoogde datagovernance, wordt via dit ontwerp van decreet de rol van “gegevensmediator” geïntroduceerd. Het gaat om een overheidsinstantie die een platform beheert dat verenigingen

toelaat om, met een “beperkte” controle en in overleg met de entiteit die het verenigingsregister beheert, “rechtstreeks” een of meer gegevens in het verenigingsregister, vermeld in artikel 4, te registreren (in de praktijk het ‘verenigingsloket’, beheerd door het departement Cultuur, Jeugd en Media). Het grote verschil met de rol van “gegevensinitiator” is de verantwoordelijkheid voor de juistheid van de gegevens. In tegenstelling tot gegevensinitiatoren, heeft de gegevensmediator immers geen dienstverleningsrelatie met de betrokken verenigingen, waarbinnen zij de verenigingsgegevens inhoudelijk kan valideren. Bijgevolg kan zij bij de “rechtstreekse” registratie enkel terugvallen op technische en procesmatige maatregelen om een kwaliteitsvolle gegevenstoevoer te garanderen, en blijft de vereniging zélf verantwoordelijk voor de juistheid van verstrekte gegevens.

Ook op terminologisch vlak is er nood aan een verduidelijking van het decretale kader. In de praktijk blijkt immers verwarring te bestaan over het begrip ‘afdeling’. De huidige bepalingen van het e-govdecreet definiëren ‘afdeling’ als “een onderdeel van een koepelorganisatie om redenen van interne operationele werking”. Hiermee wordt bedoeld op een entiteit die naar de buitenwereld toe (overheden, andere verenigingen, enz.) opereert als een vereniging maar die intrinsiek onderdeel uitmaakt van een vereniging met rechtspersoonlijkheid en die opereert binnen de handelingsbevoegdheid die ze heeft gekregen van die vereniging. In het kader van de analyses voor het implementeren van deze onderverdeling in het verenigingsloket en -register werd duidelijk dat het gebruik van het begrip ‘afdeling’ veel vragen oproept. In de praktijk wordt de term ‘afdeling’ namelijk vaak gebruikt met een andere invulling (vb. om te verwijzen naar een feitelijke vereniging die op grond van haar specifieke verbondenheid met hetzij een andere feitelijke vereniging hetzij een rechtspersoon beschouwd kan worden als een afdeling daarvan, of een vorm van lidmaatschap van de ene bij de andere vereniging). Deze complexiteit kan niet genegeerd worden aangezien een verkeerde interpretatie van dit concept een ingrijpende impact kan hebben op de betrokken verenigingen. Zo brengt de kwalificatie als ‘afdeling’ (in de zin van het e-govdecreet) met zich mee dat handelingen van de entiteit aan de koepelorganisatie kunnen worden toegewezen. Gezien de verwarring die de term ‘afdeling’ kan oproepen, wordt ervoor gekozen om voor deze verenigingsvorm een nieuw en ondubbelzinnig begrip te introduceren binnen de Vlaamse regelgeving (dat vrij is van bestaande connotaties en interpretaties): ‘subvereniging’. In dat kader wordt binnen het e-govdecreet het begrip ‘afdeling’ overal vervangen door het begrip ‘subvereniging’. Bijkomend voorziet het ontwerp van decreet in de mogelijkheid om in de toekomst ook ‘andere relaties’ tussen verenigingen te registreren in het verenigingsregister, naast de koepelvereniging en subverenigingen. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan samenwerkingsverbanden tussen verenigingen (“werkt samen met”, “is gerelateerd aan”). Dit geeft bijkomende inzichten, relevant voor instanties die in interactie staan met deze verenigingen.

Tot slot voegt het ontwerp van decreet een aantal technische wijzigingen door die het eenvoudiger moeten maken voor koepelverenigingen en andere gegevensinitiatoren om gegevens te registreren in het verenigingsregister. Zo wordt voor gegevensinitiatoren, die zelf niet over de nodige infrastructuur beschikken, voorzien in de mogelijkheid om hun gegevens te bezorgen via het platform van de gegevensmediator. Daarnaast wordt bijkomend de mogelijkheid voorzien voor koepelverenigingen om, als zij dat willen, vrijwillig aan te sluiten op het verenigingsregister (tot hiertoe bestond deze mogelijkheid enkel als de Vlaamse Regering het uitwisselen van gegevens verplicht zou opleggen aan deze actoren).

Belangrijk daarbij is dat het ontwerp van decreet geen bijkomende verplichtingen oplegt aan koepel- of subverenigingen. Ook de gegevens die (vrijwillig) kunnen worden ingebracht in het Verenigingsregister blijven onveranderd. Dit decreet legt dus geen extra rapporteringsverplichtingen op.

- Wijzigingen m.b.t. het registratieregister

Op dit ogenblik wordt het registratieregister geregeld door artikel II.5 van het Bestuursdecreet. Deze juridische grondslag is echter relatief beperkt en volstaat niet langer voor een vlotte en juridisch correcte werking van het registratieregister. Zo ontbreekt een duidelijke omkadering voor de

verwerking van persoonsgegevens in het register en biedt het huidige kader een onvoldoende duidelijk beeld over a) de entiteit die verantwoordelijk is voor de aanmaak en de instandhouding van het organisatieregister en de terbeschikkingstelling, de veiligheid, de toegang, en het gebruik van de gegevens die in dit register geregistreerd worden; b) de aard van de geregistreerde organisatiegegevens; c) de manier waarop informatie over organisaties in het organisatieregister geregistreerd wordt; en d) de manier waarop gegevens uit het organisatieregister gedeeld en gepubliceerd worden.

Om aan bovenstaande beperkingen tegemoet te komen wordt via dit ontwerp van decreet een nieuwe juridische grondslag voor het organisatieregister gecreëerd. Daarbij wordt op een heldere manier uiteengezet welke gegevens verwerkt worden, hoe deze worden aangeleverd, wie verantwoordelijk is voor de coördinatie, de aanmaak, instandhouding en het gebruik van de gegevensbron, alsook welke gegevens op welke manier – en voor welke doeleinden – worden ter beschikking gesteld en gepubliceerd. Er wordt daarbij gekozen om deze nieuwe juridische grondslag op te nemen in het e-govdecreet in plaats van het Bestuursdecreet. Het e-govdecreet bevat immers reeds de juridische basis voor een aantal andere gegevensbronnen met basisgegevens: het verenigingsregister, een gegevensbron met rekeningnummers en een gegevensbron met contactgegevens van burgers. Het bestaande artikel II.5 van het Bestuursdecreet blijft evenwel behouden aangezien deze de rechtsgrond vormt voor de creatie van andere centrale gegevensbronnen die op heden geen meer uitgebreide decretale grondslag vereisen, zoals het dienstverleningsregister.

- Overige wijzigingen

Tot slot bevat het ontwerp van decreet ook een technische aanpassing met betrekking tot de protocolverplichting, opgenomen in artikel 8 van het e-govdecreet. Artikel 8, §1, derde lid voorziet op heden immers dat protocollen die worden gesloten op grond van artikel 8 e-govdecreet onmiddellijk worden gepubliceerd op de website van alle partijen die bij de mededeling betrokken zijn. De voorgestelde toevoeging bevestigt dit principe maar verduidelijkt dat protocollen die informatie bevatten die valt onder ede uitzonderingen op de openbaarheid van bestuur (bijvoorbeeld informatie die afbreuk doet aan de openbare orde en veiligheid) niet hoeven te worden gepubliceerd.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Zie de toelichting bij de artikelen in de memorie van toelichting horend bij dit ontwerp van decreet.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggende ontwerp van decreet versterkt en verduidelijkt de decretale basis van de verenigings- en organisatieregisters en brengt deze in lijn met de feitelijke werking van de registers. Er is daarom geen nieuwe budgettaire impact.

B. ESR-TOETS

Dit onderdeel is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggende ontwerp van decreet heeft geen directe weerslag op het personeelsbestand en het personeelsbudget zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemene beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggende ontwerp van decreet heeft geen impact op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schuld en ontvangsten van de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting wordt het ontwerpdecreet met de bijbehorende memorie onmiddellijk aan het Vlaams Parlement voor verdere behandeling bezorgd.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, wat betreft het verenigings- en organisatieregister;
- 2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse zaken, Digitalisering en Facilitair Management te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie,
Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ